

D A C I A

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.

Str. Lovinci No. 2

Telefon:

Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Ținutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru
țărani, preoți și învățători 300 lei.
Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

Apropierea româno-maghiară

Destinul ne servește uneori glume, cari pe lângă partea lor de humor, au și un substrat tragic.

A vorbi despre o înțelegere între România și Ungaria va părea ușoară o butadă reușită, totuși, problema poate că e mai actuală azi ca oricând. Nu pentru că în cele două țări popoare, raporturile politice, economice, sau culturale ar fi netezit drumul unei apropieri spirituale, ci pentru simplul motiv că pericolul tot mai evident al germanismului îi amenință deopotrivă.

Timpe de două decenii Ungaria nu a avut o politică reală. Pornind dela premiza greșită că restaurarea țării Sfântului Ștefan, ar fi posibilă, în politica externă a mizat totul pe o singură carte. Atașându-se fără nici o rezervă puterilor axei, a crezut că revendicările sale vor fi însușite de Italia și Germania și că un eventual succes al acestora, va aduce și triumful cauzei maghiare.

Din acest motiv a refuzat mâna de pace ce i s'a întins, de către vecini, încurajând o campanie tendențioasă împotriva lor.

Opinia publică maghiară a fost permanent indusă în eroare, subestimându-se forța pe care o reprezintă țările vizate.

Nu mai departe decât România era prezentată ca o țară în pragul prăbușirii, din cauza disensiunilor interne, iar în manualele didactice se face amintire și azi despre o Tară Românească cu patruzeci milioane locuitori, dintre cari jumătate sunt minoritari.

Obligațiunile ce decurg din tratatul economic pe care l'a încheiat cu Germania, a fost primul duș rece pentru frunțile înfierbântate ale maghiarilor. Germania i-a impus desființarea tuturor industriei și adoptarea unui program agrar, care ținea seamă mai de grabă de interesele germane, decât de nevoile ungarești.

Desfășurarea crizei internaționale din ultimul timp, și îndeosebi desmembrarea Cehoslovaciei, au spulberat toate visurile brodate pe tema Ungariei milenare, deoarece marii săi aliați s'au dovedit a fi mai lacomi și mai flămânzi decât minusculul lor prieten. Anexarea Ucrainei Subcarpatice n'a rezolvat pretențiunile maghiare, fiindcă partea leului a revenit altora.

Cât de efemeră este alianța cu axa, se poate constata și din planul strategic întocmit de puterile totalitare în cazul izbucnirii unui conflict armat. Ungaria va deveni câmp de operație fără să mai fie întrebată, și astfel „alianța” este transformată pe îndelete în protectorat.

În capitala Ungariei e o tăcere apăsătoare și desorientare a cuprins toate sufletele. Teoria de cola sau dela Nord începe să fie simțită și văzută mai real. Și ca omul în primejdie, Ungaria dibușește un sprijin, caută o salvare.

Gândurile tuturor sunt îndreptate spre Polonia sau spre România.

Azi nu se mai pune problema Ungariei milenare, ci a existenței Ungariei dintre actualele ei hotare.

Aceasta este explicația apropierii față de noi. Credeți chiar în sinceritatea acestei apropieri. Întrebarea e, dacă nu vine prea târziu.

ROMULUS P. ROȘU

Regentul Ungariei a respins ideia unei alianțe militare cu Germania

Intrevederile contelui Csáky la Salzburg

Legitimisti ungurii s'au declarat pentru Anglia

Salzburg 18 (Rador). — Conte Ștefan Csáky, ministrul de externe al Ungariei, care actualmente este oaspele drului Frick, la castelul „Leopold-Kron”, a făcut Joi la amiază o nouă vizită d-lui von Ribbentrop, la castelul Fuschl, reședința de vară a ministrului de externe al Reichului.

Correspondentul agenției „Havas” înregistrează zvonul răspândit la Salzburg că în cursul după amiezii contele Csáky și von Ribbentrop, vor fi primiți de cancelarul Hitler la Obersalzberg.

Șoi seara, drului Frick a oferit un mare dîneu în cinstea contelui Csáky.

**PRESA MAGHIARA E
SATISFĂCUTA**

Budapesta, 18 (Rador). — Noua intvedere dintre dd. von Ribbentrop și contele Csáky, este calificată ca eveni-

mentul cel mai important al zilei de ieri — precizează ziarul „Magyar Nemzet”, organul naționalist tradiționalist și constată cu satisfacție că presa germană a respins zvonurile privitoare la Ungaria.

**REGENTUL HORTHY ÎMPOTRIVA
UNUI PACT DE ALIANȚĂ
UNGARO-GERMAN**

LONDRA, 18 (Rador). — ZIARUL „NEWS CHRONICLE” PUBLICĂ UN ARTICOL AL CORESPONDENTULUI SAU DIN BERLIN, ÎN CARE ANUNȚĂ CA AMIRALUL HORTHY, REGENTUL UNGARIEI, A RESPINS OFERTA FĂCUTĂ DE CANCELARUL HITLER, PENTRU SEMNAREA UNUI PACT DE ALIANȚĂ UNGARO-GERMAN.

ZIARUL PRECIZEAZĂ CA ACEAS-

TA OFERTA AR FI FOST FĂCUTĂ CONTELUI CSÁKY, LA SALZBERG.

**CINE VA ÎNVINDE ÎN VIITORUL
RĂZBOIUL**

Budapesta, 18. — Cele mai multe ziare se ridică împotriva contelui Anton Sigray, unul din membrii cei mai activi ai partidului legitimist, care a afirmat ieri într'o cuvântare că în războiul viitor va învinge țara care va stăpâni mările.

„U j m a g y a r s á g”, după ce declară că Sigray a făcut desigur aluzie la puterea navală a Mării Britanii, adaugă că afirmația contelui este îndoelnică și pe de alta parte trebuie să se țină seama și de valoarea flotei italiene.

Acest discurs — scrie ziarul — nu este decât manifestarea unei tendințe politice care n'are răsunet în opinia publică ungară și care acționează împotriva amicilor Ungariei în politica externă.

Groznic accident la lansarea vasului port-avioane Formidable

Urnindu-se înainte de vreme, vasul rănește zeci de persoane

Panica spectatorilor surprinși sub sfărâmurile schelei

BELFAST, 18 (Rador). — Lansarea vasului port-avioane „Formidable” a fost turburată de un accident. Vasul aluneca în apă dela locul său pe planul înclinat cu 20 de minute înainte de vreme. Au fost rănite 20 de persoane dintre ca-

re o femeie a murit pe când era transportată la spital.

Cele vreo mie de persoane care asistau la ceremonia botezului, făcut de Lady Wood, au avut un moment de panică. Grinzile și stâlpii cari susțineau vasul

s'au rupt cu trosnituri asurzitoare.

Sfărâmurile grinzilor rupte, bulele și piulițele aruncate de punerea în mișcare a vasului au rănit mai multe persoane.

100 de avioane franceze deasupra Londrei

Simulacre de bombardament și luptă aeriană cu forțele aeronautice engleze

Trecerea în masă a barajului de baloane care apără capitala Angliei

Londra, 18. (Rador). — La amiază, avioanele franceze de bombardament, care fac un raid de exercițiu, au fost zărite zbucnind peste partea de Nord a Capitalei în formațiuni de câte nouă aparate, la o înălțime considerabilă. După ce trecuseră barajul de baloane destinat să împiedice avioanele dușmane de a zbura la o înălțime mică.

Atacarea unui aerodrom lângă Londra

Din cele o sută de avioane franceze, 15 au

bombardament, venind dinspre Vest în mijlocul unui adevărat nor de avioane de vânătoare, au zburat peste partea de Nord a Capitalei în formațiuni de câte nouă aparate, la o înălțime considerabilă. După ce trecuseră barajul de baloane destinat să împiedice avioanele dușmane de a zbura la o înălțime mică.

**ATACAREA UNUI AERODROM
LANGĂ LONDRA**

Din cele o sută de avioane franceze, 15 au

atacat pe neașteptate aerodromul militar Hornchurch, din apropierea Londrei. În momentul când o patrulă de 6 aparate de vânătoare britanice, terminându-și misiunea aterisaseră, 15 avioane „Potez” și-au făcut apariția la o mare înălțime. În cinci minute avioanele de vânătoare britanice au fost în aer și au început lupta cu „inamicul” deasupra aerodromului.

LITERARE :: CULTURALE :: ARTISTICE

Fai volante

1839... Franța e în plină eferveșcență artistică. Romantismul încearcă să se impună, fiind când respins, când aprobat de criticii vremii. În această atmosferă de incertitudine apar poemele lui Lamartine, intitulate „Culegeri Poetice.”

A fost un eveniment literar care a stârnit polemici mari. Saint-Beuve marele critic al vremii, îl desaproabă. O mare parte însă din literați și critici îl apreciază. Politica se amestecă și pune piedeci serioase răspândirii volumului. Ca întotdeauna însă, sufletul pe care autorul îl strecoară în fiecare vers, străbate și iată azi după o sută de ani, dela apariția volumului, Lamartine își are locul definitiv în istoria literaturii mondiale. Și nu s'ar fi putut altcum, sunt atâtea sentimente minunate, în aceste poeme, atâtea dimineți însoțite, atâtea amurguri cari mor înpurpurate, atâtea înfrățire cu Dumnezeu și cu natura, așa încât nici politica de atunci și nici vremea care a trecut peste ele nu a putut să le diminueze valoarea artistică.

O carte care a stârnit multe comentarii în toată presa mondială este „Jurnalul” lui André Gide, considerat ca unul dintre cei mari scriitori ai Franței.

Autorul este un om care a trăit și a scris în contradicții geniale, căutând par'că în felul acesta să dea la iveală tot desgustul, toată revolta tot frumosul cu care uneori și-a văzut presărată viața.

După „Întoarcerea din Rusia” — carte unde își contrazice doctrina comunistă, care într-o vreme îl pasiona — apare „Jurnalul ca să documenteze încăodată puternica lui personalitate, marea lui sinceritate și scrupulozitatea cu care analizează fiecare gând, fiecare tresărire, căci Andre Gide face parte din oamenii care și analizează adânc conștiința, care experimentează sufletul uman, ca după o lungă meditare să-l redea tiparului.

Cu subtilitatea care-i este caracteristică, redă în Jurnalul său o seamă de evenimente însemnate din punct de vedere literar și artistic. Aceste pagini vor rămâne ca documente prețioase în istoria literaturii franceze, iar André Gide, prin ele este definitiv consacrat, fiind considerat ca unul din cei mai mari critici ai vremii.

— „Vreau că ceiece scriu să pătrundă adânc în sufletul cetitorilor mei ca să simtă emoția pe care am simțit-o eu în clipa în care am scris” — spunea, la începutul activității sale literare, marile prozator și gânditor francez.

Mia Marian

Serviciul Zootehnic și Sanitar Veterinar al Municipiului Timișoara.

No. 669/1939.

ANUNȚ.

Institutul Antirabic Cluj, ne anunță, că, creierul câinelui, transportat de d. Eugen Morar, fiind alterat nu s'a putut analiza.

În consecință persoanele cari au ajuns în contact cu acest câine să treacă de urgență la Serviciul Zootehnic și Sanitar Veterinar al municipiului pentru a primi instrucțiuni. Timișoara, la 14 August 1939.

Serviciul Sanitar Veterinar al Municipiului Timișoara.

Mare asortiment de prima calitate în
Rame și Blondelle
cu prețuri reduse la firma
„A U R A”
Timișoara I, Str. Eminescu 5 (Casa Scherter)

In plină sărăcie socială

UNDE NE SUNT MECENAȚII?

Suntem cu adevărat săraci. Nu în cele materiale, n'am putea spune. Parvenismul a reușit să ridice la valență de clasă înstărită, pe foarte mulți dintre noi. Avem o protipendadă burgheză bine consolidată materialmente. Ceeace contrastează însă, cu această situație, e sărăcia sub aspectul vieții sociale.

De 20 de ani am asistat la frământările inerente oricărui început, am cunoscut înălțări și prăbușiri morale, în asaltul, aproape nebun, după cât mai multă putere materială, după câți mai mulți bani.

Și era firesc să fie așa. Tranziția dela conștiința ingradirilor și privațiunilor din imperiul austro-maghiar, la conștiința de libertate și dominație a imperiului român, s'a făcut în această bruscă și uriașă diferență de nivel.

O nestăpânită inerție ne-a antrenat în învâlmășeala nouilor orânduirii, și fiecare a căutat să acapereze cât mai mult din ceace nu-i fuse dat o dinioară. Darurile puterii, imbierele libertății, se consumară astfel până la cele mai dureroase dușmăni, între cei cari, cu câțiva ani înainte, umăr la umăr erau.

Fronturile politice, au reușit să adâncească prăpastii sociale de netrecut. Fenomenul cultural era denivelat. Politicul prima.

În acest desechilibru de oameni și valori, însuși independent, omul cel mai presus de desbinare, a dispărut. Fiecare cultiva o interdependență, fiecare își căuta puncte de rezim în fluctuațiile cele fără de rezim ale vieții politice. Așa creșteau cifrele depunerilor bancare ale diversilor corifei politici, așa răsăreau vilele, așa apăreau mașinile la scară, adică, așa ne-am dezvoltat.

O dezvoltare, acuzată ca imorală. Timpul va judeca. După modesta mea părere însă, alte linii de înstărire, de creiere a unei burghezii române care să fi satisfăcut necesităților sociale în noul imperiu și mai ales în desechilibrul primelor decenii, n'au existat, n'au putut exista.

Descoltăriile acesteia sporadice, disproporționate in juste, noul stat, nu i-a putut opune un plan sistematizat, o voință unică. Suverane, au fost partidele. Rațiunea lor, unica lege.

Indivizii, n'au făcut decât să se adapteze la împrejurări. Deaceea, nu pot să ridic degetul împotriva cutărui sau cutărui român, fiindcă a știut și a putut să-și clădească o casă, că a putut să-și fondeze o bunăstare materială.

Ci trebuie să ne doară, că, prin comparație, minoritarii s'au dezvoltat, în aceeași ambianță, înzecit și insușit.

Dacă aici răsărea o vilă românească, lângă ea se înălțau, mult mai semețe, zece minoritare. În această disproporție rezidă tragedia.

Decât nu aceasta este problema artistului de față. Ci ne interesează comportarea socială a românilor mai înstăriți, indiferent de origina averii lor. Ne interesează coeficientul sacrificiilor aduse din prisosul adunat.

Ne interesează contribuția lor, dezvoltarea culturală, pentru omerle de asistentă socială și de caritate.

Sub acest respect, protipendada burgheziei noastre postbelice, nu e onorată. Dimpotrivă, a dovedit o totală lipsă de interes față de orice palpăire spirituală, a ignorat orice act cultural. Nu întâlnesti un singur nume în titlul de recunoștință al vreunui autor editat sau al vreunei opere de artă.

Au trecut 20 de ani și niciun Mecenate?! Doamne sfinte, nu așteptăm apariții ne nabab. E suficient un om de inimă, o casă deschisă pentru cei ce de mult o așteaptă.

În micul nostru Banat, în acest sâmbure care e Timișoara, licăresc de mult năzuinții creiatoare în domeniul literelor și artelor. Există un mănunchiu de valori spirituale, pe cari nimeni nu le adună, pe cari nimeni nu le-a chemat să le vadă, să le cunoască. Să nu fim interpretați greșit. Acești oameni de cultură, nu așteaptă să li se dea o bucată de pâine și nu sunt copii nimănui.

Dânșii își au cât de cât consolidată situația lor socială. Alceva se sbate însă, în sufletele lor. E distanța care îi izolează de societatea acelora cari ar trebui să-i înțeleagă. O distanță simbolică, pe care se însiruie deopotrivă de vinovate, ignoranța societății, lipsa ei de pregătire morală și intelectuală.

Pregătirea morală presupune o conștiință a îndatoririlor sociale, altele decât acelea ale meselor și seratelor în cercuri închise, cu jocuri de cărți, cu mâncări și beuturi, servite ca o demonstrație a purtărilor bănești, cu orgii de șampanie și alte asemenea mondenități curente.

Pregătirea intelectuală, își creiază și ea imperatiile ei. Un intelectual, simte nevoia unei destinderi într-un mediu cultural, el face puntea de trecere între mediul și societatea sa și între mediul oamenilor de cultură.

Timișoara nu știe nici măcar ce e un cenaciu literar și artistic. Nu știe nici ce e un vernisaj.

Deaceea aici, nu se consolidează nici nu trăiesc, de ex. Corurile. Un cor are nevoie de un Mecenate, de acel părinte care să-i adune pe coriști, să le strângă rândurile, să le favorizeze serbări, excursii etc.

Unde ne sunt Mecenații? Lipsa lor trădează gradul de sărăcie al vieții noastre sociale, a subnivelului intelectual al burgheziei zilelor noastre.

C. MIU-LERCA

Ruga din Ferendia-Timiș

Premierea celor mai frumoase costume din partea locului

Timișoara, 18. — În frunțașă comună Ferendia, din județul Timiș-Torontal, a avut loc în ziua de Sf. Maria, tradiționala rugă, la care au luat parte: d. notar Nicolae Bagiu cu d-na, preot Olde cu d-na, primarul Cărnă Ioan cu dna, inv. Albai cu d-na, precum și alți numeroși frunțași și săteni din comună și împrejurimi. Din partea Căminului Cultural județean a fost delegat d. profesor Vichentie Ardeleanu, secretarul căminului.

Dimineața s'a oficiat cu mare fast serviciul religios, iar după amiază la orele 2 a început „ruga”, prin dansuri naționale, cari au adunat într-o horă comună pe țărani din toate satele, cari au venit

într-un număr impresionant la serbare.

La inițiativa notarului comunei, d. N. Bagiu, primăria Ferendia a oferit 3000 lei premii pentru cele mai frumoase costume din partea locului.

Premierea s'a făcut de către o comisie, alcătuită din: prof. V. Ardelean, dnele Cornelia Bagiu, Ana Cărnă, notar N. Bagiu și primar S. Cărnă.

În plină horă, juriul a premiat costumul femeiesc al Malinei Cozac și cel bărbătesc al lui Ilie Andreiaș, conducătorul fanfarei locale. Faptul a produs o adâncă impresie asupra sătenilor, cari au continuat hora până târziu.

MEMENTO
TIMISOREAN

Calendar

VINERI 18 AUGUST

Ortodox: Sfinții Martiri Flor și Laur (320).

Catolic: Sfânta Elena (+ 328).

Farmacii de serviciu: Circ. I: Mizericordianilor. — Circ. II: Schul, Str. Maresal Joffre 4. — Circ. III: Keller, Bui. Carol 21. — Circ. IV: Crăciun, Piața Drăgălina 15. — Circ. V: Kóváry-Chioreanu. — Fratelia: P. najoth. — Freidorf: Eremiti.

Spectacole

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capitol: „Liliacul”, cu Lida Baarova și Hans Moser.

Scala: „Amanda”, cu Ginger Rogers și Fred Astair — „Uraganul” cu Dorothy Lamour.

Corso (fost Rivoli): „Senorita”, cu Jeanette Macdonald și Nelson Eddie.

Apollo: „Prințul fatal”, cu Francoise Rosay.

Radio

VINERI 18 AUGUST

Radio-România, Radio-București, Radio-Experimental. Ora 7: Concert de dimineață (discuri), Gimnastică ritmică, Continuarea concertului dimineții (discuri), Sfatul gospodăresc și igienice. Ora 12: Muzică variată (discuri). Ora 13: Ora, Sport, Cota Dunării și a barei Sulina. Ora 13.05: Concert de prânz, Orchestra Radio dirijată de Ion Ghica. Ora 13.45: Spectacole. Ora 13.53: Continuarea concertului. Ora 14.10: Radio-jurnal. Ora 14.30: Continuarea concertului: Jocuri românești. Ora 15.10: Actualități. Ora 19: Ora, Mersul vremii. Ora 19.02: Viața literară și artistică în Anglia. Ora 19.17: Diferite instrumente (discuri). Ora 20: N. Densusianu în cadrul cercetărilor moderne de preistorie, de Ion Cocea. Ora 20.15: D-na Florica Cristoforeanu (voce): Cântece ușoare. Ora 20.40: Concert de violoncel George Iarosevici: Concert pentru violoncel, op. 34 de Max Trapp (în primă audiere). Ora 21.05: Seară de operă „Barbierul de Sevilla”, operă bufă în trei acte de Rossini (discuri). Distribuția: Rosina—Mercedes Capsir. Figaro—Ricardo Stranieri. Almaviva — Dino Borgioli. Don Basilio — Vincenzo Bettoni. Dr. Bartolo — Salvatore Baccaloní. Berta — Ferrari. Orchestra Operei Scala dirijată de Lorenzo Molajoli. În pauza I (ora 21.45—22): Radio-jurnal I. Sport. În pauza II (ora 22.50—23.05): Radio jurnal II. Ora 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană și italiană.

Ecurile
ecranului

() Charlie Chaplin și-a început înfășșit noul film, de mult anunțat: „Marele Dictator”. Va fi o comedie în întregime vorbită (cea dintâi a lui Chaplin), iar rolul principal feminin îl joacă Paulette Goddard.

() Sora lui Tyrone Power, Anne Power și-a făcut debutul, în acelaș atelier în care lucrează fratele ei, dar ca... autoare de scenarii.

() Lionel Barrymore și Robert Donat vor începe împreună în „Oraș în ruine”.

() Aproape 20 de milioane valorau bijuteriile purtate în filmul „Femeia” de Norma Shearer, Joan Crawford și Rosalind Russell. Un singur inel al Normei Shearer valora peste 6 milioane lei.

Două decenii dela înființarea cercului de recrutare Timiș-Torontal

Timișoara, 18. — In ziua de 5 August 1919 a luat ființă. Cercul de Recrutare Timișoara, instalat în clădirea militară din strada Solderer No. 7, Cartierul Cetății.

De la început activitatea Cercului a fost legată de viața județului Timiș-Torontal.

Luând ființă imediat după retragerea trupelor sârbești din Banat, Cercul a simțit greutatea inerente legate de începutul de organizare.

Pentru o cât mai severă afirmare în domeniul recrutării și pentru a se vădi din început ritmul sufletului românesc, a fost pus sub comanda vrednicului ofițer român lt. colonel Negrea Victor, care a condus apoi Cercul timp de 14 ani, cu toată răvna și încrederea de care a dat dovadă acest ofițer în tot timpul carierei sale. A însușit până la amănunt organizarea administrativă a Cercului în raport cu resursele teritoriului și ale populației, puse în serviciul Statului român.

Legat de situația teritoriului din acea vreme, după o moștenire vitregă neamului românesc, activitatea Cercului, în special la început s'a îndreptat asupra încadrării Cercului, cu elemente românești din fosta armată Austro-Ungară. În scopul de a grăbi coeziunea unității de Comandă a Cercului.

Paralel cu această încadrare, Cercul a selecționat reangajați și pentru Co-

Grădina CASINOU

Ia Moș Nicu

PROGRAM

nandamentul trupelor și serviciilor Diviziei 19-a Infanterie, organizată în Banat.

Tot Cercul a făcut verificarea și constatarea materialelor de războiu rămase de pe urma vechilor stăpânituri, ca să fie utilizate pentru înzestrarea armatei române.

La început, Cercul și-a întins activitatea peste un teritoriu care aparținea la trei județe.

În județul Timiș peste plășile: Centrala, Recaș, Vinga și Lipova.

În județul Severin peste plășile: Jimbolia, Cena și Pardani.

În județul Caraș-Severin peste plășile: Făget și Mureș.

Prima recrutare s'a făcut în anul 1919, în luna Noiembrie și Decembrie.

De atunci și până azi au trecut în douăzeci de ani.

Rând pe rând s'au schimbat cadrele, s'a schimbat instalarea Cercului, s'au perindat multe Comisii de Recrutare, mii și mii de recruți au fost luați de la vetre și trimiși în cazarmă pentru a fi pregătiți pentru apărarea Patriei.

Dar ceva a rămas neschimbat la Cercul de Recrutare Timiș-Torontal: sufletul românesc viu dintre zidurile încăperilor.

Cercul de Recrutare nu poate fi un birou cu viață moartă, închisă între mape și în dulapuri, scuturate de praf, cu aleasă orânduire, ci Cercul de Recrutare, trebuie să fie un scormonitor de energie aflată în teritoriul județului peste care își întinde Comandamentul.

Cercul de Recrutare, prin activitatea ce desfășoară, pune la dispoziția Patriei energiile organizate a unei părți din teritoriul țării.

Lt. colonel Năsturaș Constantin

Uniforme și Articole F. R. N.

cu prețuri convenabile la eroitoria și ceaprazăria

T. IANCU

T-soara P-ta Libertății P-tul Primăriei

S'a găsit cauza paralizei infantile

Senzaționala descoperire a unui savant suedez

Stockholm, 18. — Cunoscutul savant profesorul Kling a comunicat zilele trecute oficial rezultatul cercetărilor sale făcute la Institutul Bacteriologic al Statului, asupra agentului patogen care produce teribila boală, cunoscută în general sub numele de paralizie infantilă, deși ea contaminează persoane adulte.

Cum s'a făcut descoperirea

Un medic suedez a constatat paralizia infantilă în familia unui fermier care locuia departe de orice posibilitate de contaminare prin contact cu alți bolnavi. Căutând toate posibilitățile de molipsire, medicul a trimis Institutului Bacteriologic din Stockholm o probă din apa fântanei deschise pe care o folosea familia fermierului.

Laboratorul a găsit în apa această un agent patogen suspect, pe care l-a inoculat animalelor de experiență ale Institutului. S'a reușit astfel provocarea unor simptome patologice foarte asemă-

nătoare paralizei infantile, în special paralizarea picioarelor. Boala produsă este molipsitoare dela animal la animal.

Proprietățile agentului patogen

Germele boalei nu se poate cultiva în acelaș fel ca celelalte bacterii. În schimb este extraordinar de insensibil. De exemplu rezistă unui tratament de mai multe zile cu eter.

El în onoarea profesorului Kling, care a ajuns la aceste epocale constatări, că nu vrea să exploateze senzaționalul descoperirii. În declarațiile făcute presei, savantul suedez nu afirmă că a găsit însuș agentul patogen al paralizei infantile, ci un agent „foarte apropiat”. Nu e mai puțin adevărat că efectele lui asupra sistemului nervos central sunt identice.

În cercurile medicale se leagă mari speranțe, în ce privește combaterea paralizei infantile, de rezultatele cercetărilor profesorului Kling.

In sfârșit

Faimosul învățător Ștefan Mihăilescu a fost condamnat la 3 ani închisoare

Un verdict care face cinste magistraților militari din Craiova

Craiova, 18. — (Dela trimisul nostru special). Asul marilor învățări politice, din trecutul de tristă amintire, faimosul învățător Ștefan Mihăilescu din Periam-Timiș,

In grădina CASINOU Ia Moș Nicu

Program familial în fiecare seară
Intrarea liberă și prețurile modeste

a fost condamnat de tribunalul militar din localitate, după două zile de debateri ample, care au intrunit o asistență neobișnuit de mare.

Acest senzațional proces, care a stârnit atâta valvă, se lichidează cu o sentință care onorează corpul de elită al justiției militare române.

Cel mai odios traficant, a primit verdictul pe care-l merita!

TRAFICANT DE CAI RECHIZIȚIONAȚI

Dar să relatăm faptele pentru cari a compărut în fața tribunalului militar din Craiova, fostul dascăl Mihăilescu, alături de alți 50 de acuzați.

În luna Martie c.r. întreaga românie se pregătea înfrigurat, ca să facă față cîmpelor grele cari amenințau să se abată asupra Europei și, implicit, asupra țării noastre.

În febra de atunci, când toată lumea avea în față sfintele interese ale națiunii, cel care a dezonorat dascălimea noastră, s'a pretat la cel mai ordinar trafic.

Mânjindu-și conștiința, acest tip clasic de șperțiar politic, lua bani pentru a restitui nevoitului, caii rechiziționați pentru nevoile armatei. Denunțat de către oamenii de răspundere din comuna Periam, s'a făcut o cercetare împotriva lui Mihăilescu, care a dus la rezultat surprinzător.

Președintele comisiei de rechiziționare, d. căp. Lațcu, împreună cu d. primpretor dr. Gh. Petrovicu, au constatat că într'adevăr, caii ce urmau să plece la unitățile respective, erau încă în grajdurile proprietarilor.

Aceștia luați din scurt, au mărturisit că au dat între 500—2500 lei lui Mihăilescu, care în complicitate cu alții scotea caii din case, restituindu-i celor ce-i dădeau mită.

O INSTRUCȚIE SEVERA

Anchetatorii au transpus cazul parchetului militar Timișoara, care prin d. maior Voiculescu a făcut o instrucție severă, transpunând tribunalului militar Timișoara, un dosar voluminos, în care erau fixate răspunderile și vinovățiile celor implicați în această afacere de pomină.

Tribunalul militar Timișoara a fixat și termenul de dezbateri, dar în urma cererii acuzaților, procesul a fost transpus la tribunalul militar din Craiova. Traficantul, care nu se despărțise de mentalitatea învă-

Program artistic Ia Casinoul Moș Nicu TRUPA SAMBRAY în fiecare seară

titului politic, nădăduia că va obține indulgența magistraților militari.

Dar s'a înșelat amarnic, căci sentința aspră și meritată, i-a tăiat toate speranțele.

TREN SPECIAL PENTRU MARTORI

Un număr de 120 martori, aduși cu un tren special dela Periam, — în urma hotărârii direcției CFR., sesizată de acest caz neobișnuit —, au defilat în fața completului tribunalului militar din Craiova, prezidat de d. colonel Stavrache.

Prin mărturiile lor, aceștia au întărit faptele ce i se imputau înconștientului traficant, care n'a mai putut fi salvat de cei 12 avocați ce s'au aliniat pe banca apărării.

VERDICTUL

Stabilindu-se vinovăția lui Ștefan Mihăilescu, completul îl condamnă la trei ani închisoare, 10.000 lei amendă și 10.000 lei cheltuieli de proces.

Complicii principalului acuzat, Zaca Sablici din Sânpetru-mare a fost condamnat la 2 ani închisoare și 20.000 lei amendă, iar soldatul Huk Petru, la 6 luni închisoare și 5000 lei amendă.

D. maior Eugen Dimitriu și Volkman Francisc, din lipsă de dovezi au fost achitați cu majoritate de voturi și puși pe picior liber, după un arest preventiv de 4 luni.

Verdictul, imparțial și drept, pecetluiește definitiv soarta unuia dintre cei mai mari exoroci politici cari au activat în Banat.

Vremurile noi, mătură din viața publică, resturile murdare ale erei politice, care a încălzit la sân viermii odioși ai națiunii...

Aplicarea legii create de zone militare

În 10 Decembrie 1938 a apărut în Monitorul Oficial o lege, dar ea a fost neglijată de marele public fiindcă n'ori nu erau încărcăți și era o oarecare destindere în întreaga Europa. Măsurile de siguranță luate de guvern n'au pierdut însă din vedere nici un moment marile imperative naționale. Astfel că în Monitorul Oficial din 3 August a. c. a apărut regulamentul acelei legi pentru crearea zonelor militare și pentru măsurile necesare apărării țării.

Fiecare român trebuie să cunoască aceste dispozițiuni, după cum fiecare șef de autoritate ca și fiecare locuitor din părțile declarate zone de graniță sau zone declarate de interes militar, trebuie să știe ce este permis și ce este oprit a face fără aprobări prealabile. Astfel în zonele de graniță. Cărțile Funduare nu pot face transcrierea drepturilor de proprietate până ce contractele de vânzare-cumpărare nu au aprobarea Ministerului Apărării Naționale și a celui de Finanțe. Deasemenea sunt restricțiuni în ce privește construcțiunile.

Pentru radiofoniștii clandestini sunt surprize și mai drastice: dacă este prins vreunul în aceste zone de graniță sau militare, îl așteaptă nu numai confiscarea aparatului ci și 1—5 ani pușcărie.

Zona dinspre granița sârbească este, cu aproximație, teritoriul ce cade între graniță și linia trasă prin satele: Aradul-nou—Vinga, Periam, Utvin, Ciocova, Voiteg, Gătaia, Sasca, etc.

Cărțile Funduare deja au început a lucra după dispozițiile acestei legi, cerând ca contractele încheiate între vânzători și cumpărători după data de 3 August 1939 să aibă viza ministerială.

Funcționari fiscali pedepsiți disciplinar

pe raza inspectoratului
Timișoara

Timișoara, 18. — Funcționarul Ștefan Costin dela percepția Giulvăz, fiind stăpânit de viciul beției și necorectându-se după avertismentele ce i s'au dat, a fost mutat disciplinar în județul Severin, dându-i-se avertisment de destituire pentru caz de recidivă.

Pentru aceiaș culpă și cu acelaș aviz de destituire a fost mutat în județul Severin și agentul de urmărire Constantin Buteică, dela percepția Reșița-rurală.

Gheorghe Ioniță șef-perceptor al percepției Reșița-rurală, a fost deferit parchetului Caraș, sub acuzațiunea că pretindea dela subalterni bani pentru transport etc.

D. inspector financiar Vasile Tăutu, care a luat măsurile de mai sus, va continua personal verificările și inspecțiile pe care le-a întreprins la diverse unități fiscale de pe raza inspectoratului.

Groaznic accident de circulație la Arad

Arad, 17. — La încrucișarea străzii Moise Nicoară cu bulevardul Carol s'a petrecut ieri un groznic accident de circulație, care s'a soldat cu două mașini complet distruse și cu conducătorii lor răniți. În colțul pomenit, mașina cu No. 1111 Ar. proprietară tipografului G. Ienciu, condusă de dl. căpitan Schieber, s'a ciocnit cu mașina No. 432 Ar. condusă de proprietarul ei, turnătorul Alexandru Iant. Ciocnirea a fost atât de puternică încât ambele mașini au fost complet sfărâmate, iar conducătorii lor grav răniți, au fost transportați la spital.

Din ancheta făcută de poliție rezultă că vina accidentului o poartă dl. căp. Schiber, care a condus cu o viteză extraordinar de mare.

Inființarea unei cooperative pentru valorificarea laptelui în județul Timiș-Torontal

O importantă acțiune a ministerului agriculturii. Se vor înființa 10 fabrici de unt și brânzeturi, din care una la Timișoara. Sedința dela camera de agricultură

Timișoara, 18. — Una din marile probleme cari interesează satele, îndeosebi latura zootehnică, este valorificarea rațională a laptelui, prin industrializarea lui. Problema aceasta face parte din programul actualului guvern și de ea s'au ocupat toți factorii competenți din ținutul nostru, în frunte cu d. insp. general zootehnic și veterinar, dr. Tiberiu Cristea.

Bineînțeles că problema aceasta, de care se leagă însăși starea economică a satelor, nu poate fi rezolvată decât prin cooperatie. Adecă să se înființeze cât mai multe cooperative pentru valorificarea laptelui, așa cum au svabii din județul nostru în cooperativele „Centru” și „Agrariana”, cari, prin unitățile lor sătești adună tot laptele dela țărani svabi și-l transformă în unt și alte derivate.

Sistemul acesta este copiat aidoma după Elveția și Danemarca, unde tot proprietarii de vaci sunt organizați în astfel de cooperative.

Acțiunea guvernului.

La noi, ideea înființării unor astfel de cooperative, a fost mult vânturată, fără ca până în prezent să se fi făcut vre'un pas pe teren. Iată însă că actualul guvern, trece de-adreptul la fapte. D. ministru al agriculturii prof. N. Cornățeanu, de acord cu d. prim-ministru Armand Călinescu, a decis să înființeze deodată 10 cooperative pentru valorificarea laptelui, pe care să le înzestreze cu mașinile necesare pentru fabricarea untului și să le dea în același timp și credite ca să-și poată începe activitatea.

Una din aceste cooperative, se va înființa la Timișoara, pentru satele din județul Timiș-Torontal.

În acest scop, a sosit ieri în localitate d. insp. general veterinar dr. Ștefan Filuță-Popescu din Ministerul Agriculturii și Domeniilor, spre a studia problema la fața locului.

O sedință la Camera de agricultură

Tot ieri, la Camera de agricultură din localitate a avut loc o sedință la care au luat parte dnii: Filuță Popescu, insp. general zootehnic, dr. Tiberiu Cristea, senator Pavel Petru președintele Camerei de agricultură, insp. general agricol ing. N. Popescu—Arad, Vasile Fărcășanu directorul Camerei, ing. Emil Negruț directorul Serviciului agricol județean, dr. Vasile Cristea medicul veterinar al

municipiului, dr. Gavril Buzea medicul veterinar substituit al județului și prof. Gh. Andraș cooperador.

În cadrul acestei sedințe sau discutat posibilitățile de organizare a cooperativei pentru valorificarea laptelui din întreg județul Timiș-Torontal. Cooperativa urmează a avea o fabrică de unt care să fie exportat în Germania.

D. insp. general veterinar dr. Ștefan Filuță—Popescu, a comunicat cu acest prilej că Ministerul Agriculturii va înzestra fabrica cooperativei cu mașinile necesare, până la valoarea de 1.500.000 lei și-i va acorda și un credit pe termen de 10 ani ca să se organizeze, să-și procure autocamioanele și căruțele pentru adunarea laptelui de pe sate.

După sedința, d. insp. general veterinar dr. Ștefan Filuță—Popescu, însoțit de cei de mai sus, a vizitat lăntăria Cooperativei „Centru” și îngrășătoria de porci a d-lui ministru Mocioni dela Chișoda.

Inființarea acestei Cooperative are o deosebită importanță în județul nostru. Ea nu numai că va da țărănilor posibilitatea de a-și valorifica laptele, va contribui în mare măsură la încurajarea zootehniciei.

Primărie Comunală Igrăș, Județul Timiș-Torontal.

No. 1895/1939.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință publică că dreptul de vânat din hotarul comunei Igrăș în extindere de circa 8800 cadastrale se dă în arendă pe termen de 6 ani consecutivi în ziua de 23 Septembrie 1939 orele 10 în localul primăriei comunale Igrăș, prin licitație publică cu oferte închise și sigilate și cu respectarea dispozițiilor art. 88—110 din L. C. P. și art. 8—14 din Legea pentru Protecția vânatului.

Licitanții vor prezenta autorizația Inspectoratului Regional de vânătoare și odată cu oferta vor depune și cautiunea de 10% din arenda oferită.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic la primăria comunală între orele oficiale.

În caz că prima licitațiune va rămâne fără rezultat, a doua licitație va avea loc în ziua de 4 Octombrie 1939 în același loc și oră.

Igrăș, la 14 August 1939.

Primar: Brîndescu Eftimie.

Notar: Ioan I. Coma.

Cronica judiciara

Tâlhar condamnat la 3 ani închisoare

Peripețiile unui furt de găină

Timișoara, 18. — Completul de vacanță al Curții de apel din localitate, prezidat de d. Sc. Constantinescu, s'a ocupat în ședința de ieri dimineață de procesul fraților Weber Francisc și Ioan și Nicolae Ștefanovici, de meserie acoperitori de casă, învinuiți de tâlhărie.

În căutare de lemne de foc...

În noaptea de 3/4 Februarie, cei trei impricinați au pornit — dupăcum spun ei în depozițiile lor — din cartierul Fabrică, unde-și au casa, în cartierul Cetății, în căutare de lemne de foc. Aveau de gând, adică, să fure niște lemne, pentru a se încălzi peste noapte. Ajungând în strada Lenau, în dreptul tribunalului militar, și-au schimbat planul de acasă.

Plotonerul Petrescu I. Dumitru, ce locuia peste drum de tribunal, într'o casă ferită de vâzul lumii, avea un coteț cu găini, peste care a dat și altă dată unul dintre cei 3 hoți, Francisc Weber. Acesta i-a pus pe ceilalți tovarăși să pândească la podul casei, iar el s'a strecurat în curte și, ajungând la coteț, a furat 6 găini, pe care le-a băgat într'un sac, pornind apoi spre casă.

În flagrant delict

Până la vama de lângă Arena Electrică, hoții au reușit să se strecore nevăzuți de nimeni. Aici au fost observați, însă, de un gardian bătrân, Vasile Iovănuț, care i-a somat. Apropiindu-se de ei, pe unul dintre hoți gardianul l-a recunoscut depe când acesta făcuse alte potlogării. El era Ștefanovici Nicolae. Cu ceilalți doi nu mai avusese de lucru până aci.

Ștefanovici, care purta sacul cu găinele, s'a retras în urmă, dând prada în grija celor doi frați.

În lupta cu hoții

Reușind să se strecore de sub paza sergentului de stradă, Ștefanovici s'a făcut nevăzut. Ca să nu-i mai scape și pe frați, sergentul a scos revolverul și l-a încărcat, invitându-i să meargă înaintea

sa. În chipul acesta au străbătut toată aleea Sofia Imbroane, până la gara din Fabrică, unde Iovănuț Vasile a chemat în ajutor un paznic din gară, Indricău Dumitru. Acesta s'a oferit să-i ajute să transporte pe cei doi arestați la chestura poliției.

Cum mergeau pe drum, paznicul și sergentul pe de margini iar hoții între ei, Weber Francisc l-a lovit la un moment dat pe Iovănuț Vasile cu pumnul în tâmplă. Sergentul a căzut la pământ într'un lac de sânge, iar hoții au luat-o la fugă. Indricău s'a luat un timp după ei, dar nemaiputându-i ajunge, s'a întors la Iovănuț, pe care l-a dus în gară, de unde a telefonat după salvare. Cu salvarea, l-a transportat la spital, unde sergentul a rămas până la 4 Martie, leziunile primite fiind grave. De aci încolo, a fost îngrijit de un medic, acasă.

Cum se apără tâlharii

Nu mult după aceasta au fost prinși și tâlharii.

Completul de ieri al Curții de apel a avut destul de lucru cu procesul lor, deoarece impricinații au făcut acum alte depoziții de cât cele date la instrucție, încercând să mistifice adevărul. Deși Francisc Weber a declarat că l-a lovit cu palma pe gardian, de frică să nu fie împușcat de acesta, — după cum susținea el că l-a amenințat Iovănuț — totuși s'a putut constata, pe baza declarațiilor medicilor, că lovitura a fost dată cu un corp tare, care i-a fracturat sergentului baza craniului, producându-i și-o orhita purulentă. Lovitura a fost dată cu premeditare.

3 ani închisoare și 50 mii lei despăgubiri

Curtea l-a condamnat pe Weber Francisc la 3 ani închisoare corecțională și 50 mii lei despăgubiri față de gardian, iar pe complicității săi, fratele Weber Ioan și Nicolae Ștefanovici, la 4 luni și 10 zile, cât au stat închiși preventiv.

Interesant proces pe tema unui onorar avocațial, la judecătoria II urbană

Judecătoria III-a Urbană a deschis ieri înainte de amiază un interesant proces intervenit între un avocat timișorean, Arthur Schmidt, și un „client” al acestuia, Ioan Schleer din Becicherecul mic.

În toamna anului trecut, printre deținții parchetului din localitate se găsea și țărănul Ioan Schleer, învinuit de omor. Avocatul său era Aurel Chernoletsz, care apăruse și înainte de acesta interesele familiei Schleer, oridecâteori se ivise cazul.

Avocatul Arthur Schmidt, căutând să ia procesul implicatului el, s'a prezentat prin luna lui August la închisoare la Ioan Schleer, arătându-i că rudele lui, care le-a vizitat la Becicherecul mic, îi cer să-l ia pe el (A. Schmidt) ca apărător. Văzând că Schleer se îndoieste de spusele sale, avocatul i-a remarcat că este singurul timișorean ce-l poate scăpa, având — între altele — și rude în complet.

Acuzatul i-a cerut să vie peste 2 zile la închisoare, când avea să fie vizitat și de soacră-sa, pentru a se încredința dacă într'adevăr A. Schmidt a vorbit cu rudele sale. Avocatul nu s'a întors însă, decât peste vreo câteva săptămâni, când i-a spus din nou că este singurul apărător ce-l poate scăpa cu bine. În chipul acesta a reușit să-l facă pe acuzat să-l ia apărător, punându-l să iscălească în dată onorarul de judecată: 10 mii lei, în caz că va reuși să-l scoată nevinovat și 5 mii în caz contrar.

După desbaterile dela curtea criminală, desbateri la care s'au prezentat amândoi avocați, Ioan Schleer văzându-se înșelat de avocatul Arthur Schmidt, care nu primise nicio încredințare din partea rudelor acuzatului: să se prezinte la închisoare și să-i ceară cauza pentru a-l apăra, — a refuzat să-i plătească onorarul.

Avocatul s'a adresat judecătoria II urbană, care ascultând ambele părți, a hotărât să amâne pronunțarea pe 26 August.

Locuitorii comunei Simeria

au subscris 16.321 lei pentru înzestrarea armatei

Deva, 18. — În urma îndrumărilor date de Excelența Sa d. rezident regal dr. Alexandru Marta, primăria comunei Simeria din județul Hunedoara a lansat un apel către diferitele asociații profesionale, comercianții și particularii de acolo, pentru a contribui cu obolul lor la fondul pentru înzestrarea armatei. În urma acestui apel, au subscris pentru amintitul fond următorii:

Prima Societate de Inmormântare. — — — Lei 6000
Firma Schneider & Gabert, moară țărănească — — — Lei 2000
Casina Populară — — — Lei 1320
Cooperativa „Gloria” — — — Lei 1291
Oprea și Steiner, debit — — — Lei 1000
Frizerii din Simeria — — — Lei 600
Hideg Ioan și soția — — — Lei 500
Almașan Martin și soția, comercianți — — — Lei 500
Biserica Reformată — — — Lei 500
Dâna Aurel, farmacist — — — Lei 400

Depoul de locomotive CFR Lei 400
Trandafirescu Marin, comerciant — — — Lei 280
Credincioșii Bisericii rom. cat. — — — Lei 250
Pataki Pavel, anteprenor Lei 200
Secția de Edificare CFR — — — Lei 200
Predoviciu Ioan și soția, comercianți — — — Lei 200
Credincioșii Bisericii Română Unită — — — Lei 150
Sasu Ilariu, comerciant — — — Lei 100
Roșu Dumitru, comerciant Lei 100
Glodean Miron, comerciant Lei 100
Oana Ioan, comerciant — — — Lei 60
Groza Ioan, comerciant — — — Lei 170
Suma totală de lei 16.321 a fost depusă de primăria Simeria la Banca Națională a României, filiala Deva.

Separat de subscrierile de mai sus, Sfatul Negustoresc din Simeria a subscris și el pentru fondul de înzestrare al armatei suma de 4000 lei.

Mica publicitate

Cumpăr costume bărbătești uzate exclusiv la locuința Dvoastră. Obiectele aduse în prăvălia mea nu le cumpăr, dar în urma unei cărți postale sau aviz telefonic (12-14) mă prezint imediat. Schönbrunn, Timișoara II., Piața Traian 2, etaj L. 2.

„DACIA”
e ziarul tuturora

De ieri până azi

D. PROF. NICOLAE IORGA LA BAILE HERCULANE

București, 18 (SIR). — D-na și d. prof. Nicolae Iorga, consilier regal, a plecat ieri la Baile Herculane unde își face cura.

D. RICHARD FRANASOVICI LA COLONELUL BECK

Varșovia, 18 (Rador). — D. Richard Franasovici, ambasadorul României la Varșovia, a avut Miercuri la amiază o lungă învedere cu d. colonel Beck, ministrul afacerilor străine poloneze.

DELEGATIE GERMANĂ LA EXPOZIȚIA AGRICOLĂ DIN MOSCOVA

Berlin, 18 (Rador). — Se comunică din sursă autorizată că, dând ordine unei invitații la guvernului sovietic, o delegație germană, compusă din reprezentanți ai ministerului alimentării, ai organizației agriculturii și ai serviciului de experimentare agricolă, a sosit la 14 August la Moscova, pentru a vizita expoziția agricolă.

PLATA SALARIILOR PE LUNA AUGUST

București, 18 (SIR). — Azi a fost semnat înaltul Decret Regal pentru plata salariilor și pensiilor pe August.

ELIBERAREA PRIZONIERILOR FRANCEZI DIN RĂZBOIUL CIVIL SPANIOL

Madrid, 18 (Rador). — Guvernul spaniol a informat pe ambasadorul Franței că în curând vor fi eliberați toți prizonierii de război francezi deținuți în Spania, precum și toți prizonierii civili împotriva cărora nu există vreo urmărire pentru delict de drept comun.

RELUAREA TRATATIVELOR ECONOMICE ROMANO-MAGHIARE

București, 18 (SIR). — Negocierile începute la Sinaia, în vederea încheierii unui nou acord de comerț româno-ungar, vor fi reluate luni 21 August la Budapesta.

REVENIREA LA POST A REPREZENTANȚILOR DIPLOMATICI POLONI ȘI UNGARI LA ROMA

Roma, 18 (Rador). — Ambasadorul Poloniei a revenit în capitala Italiei reluându-și funcțiunile. S'a anunțat deasemeni apropiata înapoiere a ministrului Ungariei acreditat pe lângă guvernul italian. Cercurile politice fac o apropiere între aceste două reveniri la post.

CONFERINȚA DELA BELGRAD A REGIMULUI APELOR

București, 18 (SIR). — La 12 Septembrie se va ține la Belgrad conferința regimului apelor din bazinul dunărean. Vor participa România, Jugoslavia și Ungaria.

CANONIZAREA LUI CRISTOFOR COLUMB DE CĂTRE BISERICA CATOLICĂ?

Roma, 18 (Rador). — „Corriere della Sera” anunță că obiectul principal al Consiliului Economic ce se va ține la Vatican în cursul anului 1941, va fi problema Adormirii Maicii Domnului și eventual, trecerea în rândul sfinților, adică canonizarea lui Cristofor Columb, care se va face cu ocazia celei de a 450-a aniversare dela descoperirea Americii.

ARESTAREA UNOR CONDUCĂTORI COMUNIȘTI LA MADRID

Madrid, 18 (Rador). — Poliția a reușit să captureze 56 de persoane, care făcuseră parte din comitetul central al partidului comunist, dela Madrid. Printre cei arestați figurează și ultimul președinte al acestui comitet.

REPRIMAREA IMIGRĂRII CLANDESTINE A EVREILOR ÎN PALESTINA

Jerusalim, 18 (Rador). — Autoritățile vor lua măsuri severe pentru a reprima imigrarea ilegală a Evreilor, întrucât în cursul anului acesta au fost surprinși 6100 de pasageri clandestini, cari voiau să intre în Palestina. Dintre aceștia 1200 au fost reexpediați. Majoritatea provenea din Europa Centrală.

ARESTAREA VINOVAȚILOR DIN CATASTROFA DELA PIETROAIA

București, 18 (SIR). — În legătură cu catastrofa de cale ferată dela Pietroaia, parchetul de Dâmbovița a dat rechizitorul cu concluziuni de arestare împotriva implicatului de mișcare Stan. V. Ioan și acarul Ion C. Nicolae, înaintându-i cabinetului de instrucție care le-a emis mandatele de arestare, care au fost confirmate.

OCUPAREA LOCURILOR DE MIJLOCITORI LA BURSELE DE MĂRFURI

București, 18 (SIR). — La 30 August se va ține la Ministerul Economiei Naționale examenul pentru ocuparea locurilor vacante de mijlocitori oficiali pe lângă bursele de mărfuri din țară.

EXERCITIU AL AVIAȚIEI FRANCEZE DEASUPRA ANGLIEI

Paris, 18 (Rador). — Ministerul Aerului comunică: În noaptea de 16 spre 17 August, unități din aviația militară a Franței, în special avioane grele de bombardament, au făcut zboruri deasupra teritoriului Angliei. Durata misiunilor a fost de 7 și 8 ore. După ce au atins obiectivele fixate, toate avioanele franceze s'au înapoiat în cursul dimineții la bazele lor.

UNIFORMA STRAJEREASCĂ OBLIGATORIE PENTRU ELEVI

București, 18 (SIR). — Ministerul Educației Naționale a hotărât anul acesta uniforma tuturor elevilor din școlile din țară, să fie cea străjerească. Nu se mai admite în școli o altă uniformă.

CONFERINȚA ROMANO-GERMANĂ ÎN VEDEREA CUMPARĂRII DE MAȘINI AGRICOLE

București, 18 (SIR). — Eri după amiază a avut loc la Ministerul Economiei Naționale o conferință prezidată de d. Marian, secretar general al departamentului, la care a participat și delegația industrișilor germani în frunte cu M. Klugkist. Conferința a avut de obiect chestiunea achiziționării de către țara noastră a unui important număr de mașini agricole, aceasta în conformitate cu prevederile protocolului special încheiat între cele două țări.

CEI PATRU CHINEZI DELA TIENSIN N'AU PUTUT FI SCAPAȚI DE AVOCAȚII LOR

Shanghai, 18 (Rador). — Curtea supremă britanică din China a respins cererea avocaților celor patru chinezi, reținuți prizonieri în concesiunea britanică dela Tientsin, prin care se cerea ca ei să beneficieze de decretul britanic relativ la prezentarea personală a celor trimiși în judecată pentru anumite delictive.

AVION MILITAR GERMAN ATERIZAT ÎN ELVEȚIA

Berna, 18 (Rador). — Un avion militar german a aterizat Miercuri la ora 19 la Frauenbrunnen, în apropiere de Berna, din cauza lipsei de benzină. Autoritățile au deschis o anchetă.

SOTIA ÎȘI UCIDE SOTUL CU AJUTORUL AMANTULUI

Constanța, 18 (SIR). — În comuna Potașnică, din județul Constanța s'a întâmplat un fapt foarte interesant. Săteanul Ion Cazangiu împreună cu soția Gherghina și cu consăteanul lor Radu Puiu s'au dus cu carul să încarce paie la câmp. Când totul era gata de plecare, Gherghina și Radu Puiu au tăbărât asupra lui Ion Cazangiu, lovindu-l cu furcile. Văzând că nu l-au omorât, Radu a scos un revolver trăgând focuri în victimă. Cazangiu a murit astfel în chinuri groaznice. Prinși de jandarmi, s'a dovedit că Gherghina era amanta lui Radu Puiu și voia să scape de barbat spre a trăi cu cel iubit. Ambii au fost înaintați parchetului.

PROCESUL ASOCIAȚIEI GERMANE DIN AMERICA

Washington, 18 (Rador). — Comisia de anchetă cu privire la acțiunile organizațiilor cu scopuri anti-americane în St. Unite, și-a reluat lucrările. A fost audiat Fritz Kuhn șeful organizației „German American Bund” care a fost dizolvată de guvern. Kuhn a declarat că organizația și-a început activitatea în 1936, având sediul la Brooklyn, cu scopul de a primi în rândurile sale cetățeni americani. S'a desmințit apoi categoric că organizația pe care o conduce ar avea legături politice cu Reichul. Asociația urmărea numai gruparea germanilor americani în cadrul unui nou partid. A adăugat însăfășit, că asociația număra 20 mil membri, dar că listele cu numele lor au fost arse din ordinul său, atunci când o aflat hotărârea autorităților din New York de a face anchetă.

Realizări efective în ținutul Timiș

Ameliorarea terenurilor degradate, împădurirea lor și corecțiunea torenților, în județul Severin

Timișoara, 18. — La sfârșitul anului 1938, presa a înregistrat lucrările de ameliorare a terenurilor degradate și de corecțiune a torenților care se execută în județul Severin de către Inspectoratul silvic din ținutul Timiș.

Amintim din nou, că aceste lucrări se execută în cadrul unui „Proect” întocmit și aprobat de către Ministerul Agriculturii și Domeniilor și care îmbrățișează întregul „Perimetru de Ameliorat” aflător pe două versante și anume:

Unul care se scoboară spre râul Mehădica, ravenele și torenții curgând aproape perpendicular pe șoseaua națională Orșova—Timișoara și al doilea versant care abordează valea râului Bela—Reca, în care se scurg ravenele și torenții de pe teritoriul comunei Globul-râu.

Lucrările de corecțiune a torenților Matca, Svinea-mare, Svinea-mică și Vranic cu scurgere spre râul Mehădica amenințând direct șoseaua și linia ferată București, — cu revărsările lor și prin depunerea materialelor care transportă de pe versanții degradați și fiind astfel mai urgente, au început acum doi ani și sunt pe sfârșite.

Concomitent și pentru a pune capăt cu un ceas mai de vreme devastărilor dezastruoase provocate de măcinarea dealurilor degradate și de ravenele și torenții care reprezintă o mare calamitate pentru locuitori, lucrările de ameliorare au început și în centrul Globul-Râu, județul Severin.

Locuitorii comunei, apreciind la justa

lor valoare, lucrările care se execută și care în primul rând vin în ajutorul lor, înlăturând dezastrele și neajunsurile care suferă economia locală, prin împotmolirea podurilor și ruperea lor, împotmolirea terenurilor agricole, ruperea drumurilor, înecarea vitelor etc. la cele mai mici viituri de ape, consecvenți strămoșilor obiceiuri, renăscute prin noua și românească impulsivitate în viața de la sate, au ținut să invoace binecuvântarea cerească, printr'un serviciu religios care a avut loc în comuna Globul-Râu pe șantierul lucrărilor.

Cu aceasta ocazie s'a trimis d-lui inginer inspector general silvic I. Caraminu, șeful Inspectoratului silvic Timișoara următoarea telegramă:

„Vă exprimăm sincerele noastre mulțumiri pentru lucrările de ameliorare ce urmează să se execute în hotarul comunei Globul-Râu a căror sfințire are loc astăzi, realizarea cărora le susțineți cu atâta căldură. Rugăm sprijinul Domniei Voastre și pentru viitor.”

Sănătate: Notar Bluiariu, Preot Dragomir, Primar Bota.

La această telegramă d. inspector general Caraminu a dat următorul răspuns:

„Prevestitorilor renașterii vieții românești din Globul-Râu profunde mulțumiri pentru recunoașterea importanței lucrărilor și pentru cuvintele măgulitoare adresate.”

Sănătate: Inginer, inspector general silvic I. Caraminu.

Căminul pentru asigurați și dispensarul t. b. c. vor fi instalate în vechiul local al Casei Asigurărilor Sociale. Preparative pentru instalarea noului local

Timișoara, 18. — Pregătirile preliminare mutării birourilor Casei Asigurărilor Sociale, în noul local din Bulevardul Regina Maria, sunt în toi.

Stând de vorbă cu directorul instituției, d. Vespasian Stețiu, d-sa ne-a expus proiectele ce le are conducerea, cu privire la folosirea fostelor localuri.

Astfel, în localul unde se găsește acum birourile instituției, din Spl. Tudor Vladimirescu, se va muta dispensarul t. b. c., aflat acum în str. C. Brâncoveanu. La această mutare s'a avut în vedere faptul, că acest local e mai în vederea orașului și deci, mai accesibil asiguraților din toate cartierele.

Deasemeni, se preconizează înființarea unui cămin, pentru adăpostirea asiguraților cari vin din județ, la tratamente speciale. De acest cămin se vor mai putea servi și asigurații cari aparțin de oficiile Casei de Asigurări Sociale din Lugoj și Reșița.

Apoi, cele câteva servicii, ale căror birouri erau scindate în localul din Bulevardul Carmen Sylva și în cartierul Fabrică, vor fi concentrate în noul local din Bulevardul Regina Maria.

Iar în ce privește localul din Bulevardul Carmen Sylva, acesta sau va fi vândut, sau va fi amenajat pentru locuințele funcționarilor instituției.

Cât despre noul local, unde vor fi con-

GERMANII PREOCUPAȚI DE MANIFESTAȚILE RELIGIOASE ALE CEHLOR

Praga, 17 (Rador). — Ziarul „Prager Zeitungs-Dienst”, organul național-socialist al Moraviei și Boemiei critică faptul că Cehii au luat obiceiul să transforme pelerinajele religioase în manifestații patriotice. Într'adevăr, scrie ziarul, ultimul pelerinaj oeh la Domznice, unde au asistat o sută de mil de pelerini din toate colțurile Boemiei și Moraviei, a avut caracterul unor manifestații patriotice, care au provocat nemulțumirea cercurilor național-socialiste.

centrate toate birourile Casei Asigurărilor Sociale, va fi utilat după cele mai moderne cerințe.

Casa Centrală a Asigurărilor Sociale din București, a delegat pe d. inginer Alberti, care a și sosit ieri în localitate, cu facerea unui raport tehnic, în deosebire în privința necesităților diferitelor secții medicale, cari vor fi înzestrate cu cele mai noi aparate. După cum se vede, noul local al Asigurărilor Sociale, va fi unic prin modernia lui organizare, tinzându-se la satisfacerea nevoilor tuturor asiguraților.

Sperăm că odată cu inaugurarea activității bolnavii vor avea condițiile cele mai bune de tratament.

Stiri sportive

— Campionatul Diviziei B. din Ungaria începe în 20 August.

— Franța a învins Olanda la atletism cu 92:76. Rezultatele mai bune sunt următoarele: 100 m: Valmy F. 10,7 sec., 200 m: Van Beveren O. 21,7 sec., 800 m: Hanssens F. 1:53,8. Greutate Orel O. 14,72 m. 110 garduri: Brasser O. 14,9 sec. Disc: Noel F. 48,45 m. Stafeta 4×100 m: Franța cu un nou record francez de 41,3 sec.

— La meetingul internațional dela Basel americanii au făcut rezultate formidabile. Remarcăm pe Steers la înălțime cu 1,97, pe Watson la greutate cu 15,84 m. și pe Batiste la 110 garduri cu 14,2 sec. În stafeta de 4×100 Elveția a stabilit un nou record național cu 41,7 sec.

— Unele țări pregătesc un boicot față de Olimpiade de iarnă, care va avea loc la Garmisch Partenkirchen. Succesul Olimpiadei este serios periclitat căci și țările nordice sunt ostile.

SPORT

Footballul din Arad la greu impas

Amefa grupare corporativă ?

Se vede că soccerul din Arad a ajuns în criză foarte dificilă. Gloria nu a putut scăpa dela retrogradare, iar cele mai noi vesti ne informează că nici la AMEFA situația nu e de loc roză.

Acum câteva săptămâni s'a vorbit despre o fuziune dintre AMEFA și Gloria, fuziune care ar fi avut de scop ca să formeze la Arad o echipă care să reprezinte cu demnitate sportul de pe malul Mureșului.

Dupăcum am scris toate încercările de a aplană divergențele au eșuat, iar ca consecință firească ar fi urmat că fiecare să-și urmeze destinul separat. Gloria în Divizia B iar AMEFA în Divizia A.

Puțină lume însă a fost în posibilitate de a cunoaște una din cauzele cele mai principale pentru ce fuziunea proiectată nu s'a putut realiza.

Și la Arad cauza tuturor relelor este banul. De Gloria s'a știut că luptă cu dificultăți materiale, dar în legătură cu AMEFA s'a păstrat mai multă discreție din cauză că s'a așteptat că la momentul oportun va apare un mecena care să urmească carul din noroiu.

Momentul se pare că a trecut și în lipsa celui așteptat a explodat bomba. AMEFA nu va putea participa la startul Diviziei Naționale A!

Tânzer Miși la Ripensia !

În ultima vreme s'a vorbit foarte mult de Ripensia, în legătură cu performanțele slabe din trecutul campionat, apoi în cauza Bindea—Chriou și în fine s'a pus întrebarea ce va face echipa timișoreană spre a putea face față cerințelor în viitorul campionat.

Elementele noi pe care vrea să le introducă în echipă nu prea au avut darul să mulțumească pe toată lumea, foarte mulți temându-se că lipsa de rutină a acestora poate avea repercursiuni nefavorabile asupra performanțelor Ripensiei. Mai ales că Ripensia va trebui să se lipsească de serviciile lui Bindea ș. Chriou.

Echipa foștilor campioni a încercat să facă față nevoilor. Antrenamentele au început din timp, echipa a susținut două matchuri mai ușoare cu Jiul și cu Lonea, încercând să soluționeze problema viitoare formații.

Bineînțeles că în ceace privește eventualele achiziții s'a păstrat o tăcere semnificativă. Era sigur însă că Ripensia pregătește o surpriză. Confirmarea acestei presupunerii ne o furnizează chiar presa din Budapesta!

Echipele din capitala Ungariei au și ele obiceiul de a-și remania formațiile la începutul fiecărui sezon. Astfel și Ferenczváros a căutat să-și schimbe extrema dreapta și deci l-a dat liber pe Tânzer.

Tânzer este foarte bine cunoscut publicului românesc, căci este timișorean

Martii a fost zi de antrenament, iar jucătorii Amefei, prezenți pe teren, au putut afla că în situația clubului nu s'a produs nimic nou. În schimb a ieșit la iveală că clubul datorează cu sume importante jucătorilor, între cari sunt unii cari nu și-au primit salariul de câteva luni.

În asemenea condițiuni jucătorii refuză să joace la AMEFA, în schimb au comunicat conducerii clubului, că să li se acorde deslegarea pentru nerespectarea contractului. Același lucru l-au făcut cunoscut și federației, arătând că pentru a-și apăra interesele vitale nu vor putea juca la 27 August, căci jucând la AMEFA nu vor putea fi legitimați pentru altă grupare.

Ceeace este și mai trist jucătorii dela AMEFA, în așteptarea soluționării crizei, nu au participat nici la antrenamentele atât de necesare acum în preajma inaugurării sezonului, astfel chiar se va produce vre-o minune, AMEFA nu va fi în forma în care se găsește celelalte grupări.

Versiune foarte stăruitoare — și probabilă anunță că un fost susținător al grupării este dispus să asaneze clubul, dar numai cu condițiunea ca AMEFA să devină grupare corporativă pe lângă o importantă întreprindere din Arad

și și-a început cariera în anul 1919 în fosta grupare a funcționarilor municipali din Timișoara, de aci a trecut la RGMT apoi în anul 1921 a ajuns la Chinezul.

În echipa violetilor Miși a cunoscut succese foarte frumoase, făcând parte chiar din echipa națională, până când în 1929 a trecut — după destrămarea Chinezului — împreună cu Wetzler, Teleki, Teszler și alții, în Ungaria.

Timp de zece ani Tânzer a fost creurul atacului dela Ferenczváros, iar acum se gândește să revină acasă, unde îl așteaptă o ocupație și se gândește să-și întemeieze și o familie, căci din banii pe cari i-a economisit la Budapesta în acești zece ani și-a cumpărat deja o casă la Timișoara (Miși a făcut economii de 25.000 Pengö), și se poate mândri că este la adăpostul grijilor materiale.

Într'un interviu acordat presei din Budapesta Tânzer a declarat că va continua să mai joace football și că probabil va accepta oferta pe care i-a făcut-o Ripensia.

Din aceasta declarație absolut autentică rezultă că Ripensia va avea un jucător consacrat, care poate să-l suplinească cu succes pe Bindea, căci Tânzer este într'adevăr un jucător de clasă și în afară de o tehnică excelentă posedă o extraordinară rutină, câștigată în matchurile grele pe cari le-a susținut în lungă sa carieră.

Caleidoscop sportiv

— Conflictul dintre Humis și Venus e pe cale să fie aplanat, astfel că excelentul centru va figura din nou în formația campionilor.

— Ripensia e vorba să facă o deplasare la București spre a întâlni pe Venus. Organizatorii din București voină să dea o mai mare amploare deschiderii sezonului, se gândesc la un turneu internațional la care să participe Jugoslavia din Belgrad. În acest caz Sâmbătă se va disputa matchul Jugoslavia—Rapid, Duminică Jugoslavia—Venus și Marti Jugoslavia—Ripensia

— Venus a jucat un match de antrenament cu Tricolor CFVP, care s'a terminat cu scorul 1:1 (1:0).

— Echipele pragheze s'au impus în Germania. Slavia a învins la Berlin Tennis Borussia cu 3:0 (2:0) iar Slavia la Karlsruhe cu 10:1 (4:0).

— Electrica pregătește un match de tennis interclub cu Soc. de Patinaj din Arad.

— Duminică încep la Vienna campionatele mondiale studentești.

ECONOMICE

În jurul lucrărilor de cadastru funciar

Se lucrează intens, — deși cu un personal redus și insuficient

Timișoara, 18. — D. inginer inspector general Șerban Chirilov, director în ministerul de justiție direcția cărților funciare și a cadastrului funciar, se află de trei zile în raionul inspectoratului cadastral Timișoara, informându-se asupra stadiului în care au ajuns lucrările de cadastru și de reformă agrară în ținutul Timiș. D-sa studiază, în același timp, modalitatea de a face din instituția cadastrului un organism viu, care să servească, pe lângă interesele statului, și interesele marelui public, adevăratul rost al cadastrului fiind acela de a servi interesele publicului.

PERSONAL PUȚIN ...

D. insp. gen. Șerban Chirilov a binevoit a face ziarului „DACIA” următoarele declarații în legătură cu lucrările de cadastru.

— „Deși s'au împlinit numai patru luni dela trecerea instituției noastre sub o altă conducere, i s'a imprimat deja un ritm de activitate nou, fiind îndreptată către adevăratul scop pentru care ea a fost creată.

„Tindem a termina și a lichida pe de o parte reforma agrară, iar pe de altă parte se lucrează la repunerea la punct a lucrărilor cadastrale, abandonate aproape complet după anul 1923.

„Se resimte, însă, lipsa personalului. Pe de o parte, personalul nostru a fost sacrificat în cadrul disponibil, iar pe de altă parte

lipsurile prin eșiri la pensie n'au fost completate.

„În împrejurările de azi, complectarea personalului este o problemă grea de rezolvat. Noi ne mulțumim s'o semnalăm numai dar în același timp căutăm să ne rezumăm la actualul personal, și constatăm că lucrările se fac totuși, grație răvinei și înțelegerii acestui personal redus. În ore suplimentare cu muncă grea, pentru care le datorăm toată recunoștința, funcționarii noștri ca să împlinească lipsurile ce se ivesc, servim publicul și interesul operei mari în slujba căreia se află.

„Mai avem, — încheie interlocutorul nostru, — o serie de alte probleme, cari preocupă în mod permanent actuala direcție, și sperăm că ele se vor soluționa, în funcție de împrejurări și disponibilități bugetare.

Mai notăm, în legătură cu cele de mai sus, că lucrările de cadastru și de evidență tehnică cadastrală, cari actualmente se fac în plășile Buziaș și Caransebeș, precum și în alte plăși din restul ținutului, sunt în permanență îndrumate și controlate la fața locului de d. ing. inspector general Petre Andreevici, iar în fruntea direcției cadastrului din ministerul de justiție se află d. Săvator Brădeanu, membru în consiliul superior legislativ, un eminent jurist și bun cunoscător al mecanismului de cărți funduare.

— g. l. —

Băcăniile și cofetăriile nu mai sunt obligate

a purta registre despre evidența zahărului folosit

O măsură în vederea intensificării consumului de zahăr

Timișoara, 18. — Societatea anonimă română pentru comerțul zahărului a solicitat ministerului de finanțe simplificarea controlului ce se exercita până acuma asupra circulației și desfacerii zahărului taxat. Solicitarea aceasta s'a făcut în vederea intensificării consumului de zahăr în țară.

Dând curs acestei cereri, ministerul de finanțe a hotărât, cu titlu de experiență, suprimarea controlului asupra zahărului taxat în depozitele taxate: băcăniile, simigerii și cofetării fără forță motrică, rămânând ca pe viitor numai fabricile propriu zise și celelalte întreprinderi cari folosesc zahăr, să țină evi-

dența acestui produs, ca și până în prezent.

În legătură cu dispoziția de mai sus administrația financiară de indirecte Timișoara a primit ordinul ministerului de finanțe, prin care se pune în vedere că în viitor depozitele taxate: băcăniile, simigerii, cofetării fără forță motrică nu vor mai fi obligate să țină registre de evidența zahărului folosit, urmând ca registrele întrebuintate până în prezent dacă nu servesc și pentru evidența impozitului pe cifra de afaceri, să fie ridicate de controlorii respectivi și depuse la administrația financiară, sub dresare de procese verbale.

Contravenții fiscale la firma Dauerbach și Kunst din Timișoara

S'a dresat un proces-verbal de contravenție de 113.942 lei la verificarea de pe un an a firmei. — Urmează a se verifica în întregime ultimii cinci ani de activitate

Timișoara, 18. — În seria verificărilor întreprinse în ultimul timp de dl. inspector financiar Vasile Tăutu la firmele de pe raza inspectoratului financiar Timișoara, d-sa a descoperit mai multe contravenții la firma Dauerbach și Kunst, societate în nume colectiv, cu sediul în Timișoara.

Verificând activitatea pe un an a firmei, d-sa a dresat procese-verbale de contravenție fiscală în valoare de 113.942 lei.

Față de acest rezultat, s'a luat notă de a se cerceta activitatea firmei pe ultimii cinci ani de zile. Concomitent se va cerceta ce fel de vinovăție se poate imputa funcționarilor fiscali, cari au făcut verificări la această firmă în timpul când s'au întâmplat contravențiile descoperite și sancționate acuma. Pentru că urmează ca și acești funcționari să-și primească partea lor de pedeapsă, indiferent dacă vinovăția lor se va chema neglijență sau conivență.

INFORMAȚIUNI

Istoricul zilei

— IN 19 AUGUST 1601, Mihai Viteazul cea mai strălucită figură în trecutul istoriei noastre, este ucis mișelește la Turda de către oștele lui Basta, comandate de căpitanul Iacob Beauri. Acel care a fost salvatorul Creștinătății de hoardele Turcești, a trebuit să piară de mâna unui creștin.

— In 19 August 1691 Turcii sunt zdrobiți la Salankemen de Austriecii lui Leopold.

— La 19 August 1750, se aștern două petiții de către românii ortodocși din Ardeal către Maria Tereza, prin care cereau libertatea religiei și încetarea prigoanei impotriva lor.

— La 19 August 1891, moare pictorul român Theodor Aman.

— In 19 August 1907, aviatorul român Traian Vuia se ridică cu avionul la 24 m. deasupra pământului, e prima glorie a zborului românesc peste hotare.

— In 19 August 1916, Bulgaria ne declară război, așa că românii erau înconju-rați de un cerc de focuri dușmane, Germania, Ungaria, Turcia și Bulgaria.

P. C. MILOȘ

— Dela breasla meseriașilor constructori. Breasla meseriașilor constructori, a ținutului Ministerul Muncii, și-a ținut ieri sedința de constituire a comitetului de direcție, la sediul să str. Eug. de Savoya 18. Comitetul s'a constituit astfel: președinte d. N. Foale, vicepreședinte dr. N. Buciu, secretar d. D. Bandu, casier d. Gh. Zucu și membrii d-nii: Mihai Cazacu, Anton Reling, Vasile Weiss și Ioan Așnilian. Comitetul a luat apoi hotărârile cu privire la organizarea subsecțiilor breslei din celelalte orașe ale ținutului. Cea dela Arad se va înființa Duminecă 21 l. c. iar cele dela Lugoj, Deva etc. în Duminicile ce urmează.

— Si-a amenințat stăpânul cu moartea. Postul de jandarmi din Lipova a înaintat parchetului depe lângă tribunalul din localitate pe servitorul Bulz Vasile, care și-a amenințat stăpânul, pe Grin Ladislau, cu moartea Jandarmii au ridicat dela servitor un revolver și o cutie cu cartușe, pe care le-au depus la parchet.

— ORGANIZAREA GARZILOR NAȚIONALE F. R. N. la TARNOVA și INEU. D. col. N. Madancovici, comandantul garzilor F. R. N. din ținutul Timiș, asistat de d. col. Munteanu, comandantul garzilor din Arad, a organizat, Marți 15 și Miercuri 16 August, garzile din comunele Târnova și Ineu, județul Arad.

— Complectarea cererilor tip pentru pașapoarte. Solicitorii cari fac cereri pentru eliberare de pașapoarte, sunt obligați a complecta cererile tip, cu toate datele cerute în cerere. Pe lângă aceste date, vor arăta tot în cerere precis, următoarele: Continentul în care călătorește. Țara și orașul unde dorește să meargă și pentru cât timp are nevoie de pașaport. Motivul pentru care pleacă, arătând în mod amănunțit. Dacă petiționarul a făcut concentrare în anul 1939, dela și cât timp.

— Starea civilă la 17 August. Născuți: Liliana Ștefania, fiica lui Ștefan Florescu, locotentent; Arpad Ștefan, fiul lui Aron Osvath, lăcătuș; Mărioara, fiica lui Grigore Mindescu, tâmplar la C. F. R.; Ioan Enric, fiul lui Enric Basch, comerciant; Miodrag, fiul lui Andrei Kolar, comerciant; Hortenzia, fiica lui Ioan Pietreanu, func. particular; Rozalia, fiica lui Carol Repăș.

Morți: Iuliana Câmpeanu, de 59 ani; Margareta Schneider, de 57 ani.

— FURT LA O PRAVALIE. In noaptea de ieri, indivizi necunoscuți s'au introdus în prăvălia comerciantului Dezideriu Friedmann, din Bulevardul Regele Ferdinand 1, furând 400 lei și 3 perechi de încălțăminte. Cazul se cercetează.

— Instalare. Astăzi se face instalarea noului președinte al Oficiului Camerei de muncă din Lugoj, numit în persoana d-lui Gal, directorul Băncii Albina din Lugoj.

— Cadavru scos dintr'o groapă. Eri la orele 13.30, dintr'o groapă săpată pentru zidăria unei case, din piața Mărășești, a fost scos cadavru muncitorului Helberg Iosif, de 70 ani. Numitul se înecase în apa din groapă. Din ordinul autorităților, cadavru lui a fost transportat la morgă.

— BĂTAIE CU BRICEAGUL. In str. Vasile Alexandri a izbucnit un mare scandal, ieri noapte la orele 2. Individul Drăgan Paul, din piața Sarmiseghetuza nr. 5, s'a luat la ceartă și apoi la bătaie, cu Satmari Marcel, din str. Vasile Alexandri 4. In cursul bătăii, Drăgan a scos un briceag, tăindu-și adversarul la mână. Poliția cercetează cazul.

— Vanzător de ziare înaintat poliției. In cursul nopții de ieri a fost înaintat comisariatului I de poliție, vânzătorul de ziare Ciclovian Ion, pentru faptul că a spart ferestrele unei tipografii. Asupra numelui s'a găsit și un revolver.

— Dr. Șugăr Mihai, medic internist și-a reluat consultațiile dela 10—12 și 3—4 in III, Str. Metropolitul Meșianu 6. Tel. 18-00.

— FURT DE BIJUTERII. Comisariatul III de poliție a primit o reclamație din partea d-nei Jifcovici Emilia, cu domiciliul în str. Isvorului 6, care a fost jefuită noaptea trecută. Indivizii necunoscuți, în lipsa ei de acasă, s'au introdus printr'un geam din dosul casei în locuință, furând 700 lei, două inele de aur și o brățară de aur, în valoare de 10.000 lei.

— Lovită de bicicletă. Eri după amiază, biciclistul Balcin Pavel din Fratelia, str. XV nr. 42, trecând prin piața Dragalina, a lovit cu bicicleta pe femeia Cilner Hermina, din str. I. C. Brătianu 22, cauzându-i leziuni ușoare la cap. Cu Salvarea a fost transportată la domiciliu și pansată.

— S'a aruncat înaintea tramvaiului. Pe șoseaua Șagului, s'a întâmplat ieri seară la orele 21.45, o groaznică sinucidere. Bătrâna Engert Elisabeta, de 53 ani, cu domiciliul în Splaiul Tudor Vladimirescu 22, s'a aruncat înaintea tramvaiului de pe linia 5-a, ce venea dinspre Fratelia. Vatmanul n'a mai avut timp să oprească și nefericita bătrână a fost omorâtă pe loc. Din ordinul autorităților, cadavru ei a fost transportat la morga cimitirului din Iosefin.

— FAMILIA PIETREANU aduce pe această cale sincere mulțumiri d-rei dr. Rene Nicolaide dela Institutul Obstetric din localitate, pentru intervenția făcută d-nei Pietreanu cu ocazia nașterii fiicei lor Maria-Hortenzia.

— TIMPUL PROBABIL IN ZIUA DE 18 AUGUST. Cerul variabil, mai mult acoperit în jumătatea de Vest a țării. In partea de Sudest vânt potrivit, din sectorul Nordest, mai puternic pe litoral, în Estul țării vânt potrivit, din sectorul Sudic. Temperatura în ușoară scădere. Ploi în Ardeal și în regiunea de munte, averse în partea de Sudest a țării și în cuprinsul Dunării.

Peste o jumătate de milion

delapidați de dirigintele oficiului P. T. T. din Ineu-Arad

Delapidatorul a dispărut fără urmă

Timișoara, 18. — Inspectorul general P. T. T., d. Cojocariu, plecând într'un concediu de boală de 60 zile, locul d-sale este ținut de d. ing. Ionescu, inspector P. T. T.

Pentru a fi la curent cu situația oficiilor P. T. T. din ținutul Timiș, d-sa a ordonat o verificare generală.

Cu ocazia cercetării conturilor diferitelor oficii, i s'a părut suspect că soldul oficiului din Ineu-Arad este prea mare, ordonând o inspecție inopinantă.

DELAPIDATORUL DISPARE

Cu această însărcinare a fost delegat dl. controlor Foca Vasile, care s'a și deplasat la Ineu.

In timpul inspecției d-sale, delapidatorul dispare, luând cu el suma de 230.000 lei din cassa oficiului.

Cercetările au fost continuate de controlorul special Popovici Titus, care constată în sarcina lui Sida Nicolae, dirigintele oficiului, o delapidare de 485.900 lei și lipsa a 700 bucăți cărți postale.

Despre rezultatul primelor cercetări a fost anunțată Direcțiunea generală P. T. T., iar inspectoratului de jandarmi din ținutul Timiș, Legiunii de jandarmi din Arad și Chesturii de poliție li s'a înștiințat dispariția subită a delapidatorului.

„MĂ VOIU SINUCIDE!”

Înainte plecării, delapidatorul a lăsat într'un sertar din biroul său o scrisoare, în care spune printre altele:

CRONICA ARADULUI

DISPARIȚII. — In ultimul timp disparițiile sunt așa de dese la Arad, încât aproape nu este zi în care să nu se înregistreze una, sau chiar mai multe. Majoritatea celor dispăruți sunt tineri — de ambele sexe — cari în cele mai multe cazuri s'au reintors la domiciliu, după câteva zile de pribegie. De obicei, „fugarii” nu uitau să se aprovizioneze înainte de plecare cu o sumă mai mică sau mai mare, de bani, iar odată terminată „provizia”, veneau pocăiți acasă... Pentru ziua de azi, la Biroul judiciar al Chesturii de Poliție s'a înregistrat numai o singură dispariție, care confirmă cele de mai sus, deoarece „eroul” este în vârstă de 19 ani. Anume, este vorba de băiatul dnei Rozalia Köváry din str. Bujor 15, care a dispărut dela domiciliu în ziua de 16 August. Băiatul se numea Andrei Köváry. Credem că după câteva zile de „plimbare”, terminându-i-se „proviziile” se va reîntoarce. Până atunci, poliția a întreprins cercetările de rigoare.

— FURT. Spre deosebire de dispariții, cari din zi în zi devin tot mai numeroase, furturile, în ultimele zile, comise în raza municipiului Arad, se pare că se împuținează. Pentru ziua de azi am înregistrat doar reclamația Elisei Gh. Mariș din str. Prutului 9, contra autorilor necunoscuți, ce în ziua de azi s'au introdus în locuința de unde au furat haine și diferite alte obiecte, în valoare de 1320 lei.

— VIOL. Dacă rubrica altor fapte a fost destul de bogată, cazuri de viol am avut foarte puține în ultimul timp. Mai precis, s'au înregistrat puține. De aceea, azi, când raportul poliției ne-a furnizat un asemenea caz, am căutat să facem o legătură între dese dispariții și... violul. Intr'adevăr, „eroii” și aici sunt tot tinerii.

Un caz interesant este cel reclamat de Mosor Euzen din str. Grivitei 7, contra tinerului Lehocz Alexandru în etate de 20 ani de profesiune bucătar, din str. Sava Raicu 138, care în ziua de 3 Iulie a sedus și violat pe fiica sa, Margareta de 17 ani.

Fără a comenta cazul de mai sus, ne mirăm de ce abia acum a fost reclamat organelor polițienesti, deși s'a petrecut încă în... 3 Iulie.

„Am luat banii, ca să-mi plătesc datoriile făcute la particulari. Dacă nu mă voi reîntoarce înainte de 2—3 zile, mă voi sinucide, aruncându-mă în Mureș.”

FAMILIA NU ȘTIA NIMIC

Delapidatorul Sida Nicolae, un tânăr de 29 ani, e originar din Siria, fiu al unei familii înstărite.

Fără nicio remușcare, el și-a părăsit soția și copilul, lăsându-i pradă disperării.

Familia, care nu știa nimic despre datoriile amintite în scrisoare și nici de delapidare, n'a putut da nicio lămurire asupra împrejurărilor cari i-au determinat pe Sida Nicolae la aceste fapte compromițătoare.

Dealtfel, după bănuielele noastre, scrisoarea lăsată de delapidator nu e deloc sinceră, prin ea urmărindu-se derutarea autorităților polițienesti și jandarmesti, cari sunt pe urmele lui.

Cazul a produs o mare senzație în Ineu și jur, unde delapidatorul era cunoscut ca un funcționar corect.

Autoritățile anchetatoare au pus sechestru penal pe întreaga avere a fostului diriginte dela oficiul P. T. T. Ineu.

Dela tribunalul militar

— Condamnări. Complectul de judecată compus din dd. col. C. Nicolescu președinte, judecatori fiind maior magistrat dr. Andrei Bundra și căpitan Octavian Bota, iar procuror căpitan Vasile Popescu, a judecat ieri și a adus următoarele sentințe de condamnare:

— Pentru insulte la adresa țării și ofensa națiunii, Csermak Antoniu din Gătaia a fost condamnat la un an închisoare corecțională, cinci mii lei amendă și trei ani interdicție.

— Pentru posedare de armă fără autorizație, au fost condamnați la o mie până la 2000 lei amendă următorii: Horia Cârjovetiu student București, Antonia Novacovici din Timișoara, Ion Blidariu din Topleți, Petru Iorgovan din Biniș-Caraș, Gergen Nicolae din Grabăț-Timiș, Mateica Gheorghe-Ohaba-Mătnic, Diaconu Andrei-Resița, Bălăban Gh. Saravale, Biaș Ela Pesac, Cusma Petru Ghiroda veche, Paul Botoș Comoriște Caraș, Moisă Adam Tolvadia, Negru Petru Mercină și Gh. Pența zis Baltă din Racojdia.

— Pentru colportare prin viu grai de neadevăruri și exagerări, a fost condamnat Schiffert Martin din comuna Grăniceri jud. Arad la două luni închisoare și 2000 lei amendă.

— Preot amendat. Pentru îndemnarea populației la nesupunere prin răspândirea de neadevăruri, a fost condamnat preotul Aurel Popovici din Potoc jud. Caraș la 2000 lei amendă și 2000 lei cheltueli de judecată.

— Pentru răsădindire de știri false au fost condamnați Iacob Alex. din Măscă jud. Arad la 4000 lei amendă și 500 lei cheltueli de judecată, iar Soboslai Irina la 3000 lei amendă și 500 lei cheltueli.

— Pentru instigare publică au fost condamnați: Lazar Vasile din Ususău jud. Timiș la trei luni închisoare și o zi pecum și 2000 lei amendă. Pentru acelaș delict Petra Alex., Dunescu Pavel, Chelmagan Vasile, Ionescu Vasile, și Liviu tot din Chelmăc au fost condamnați la 2000 lei amendă iar Dehelean Alexa și Ionuțescu P. la 3000 lei amendă; Vasilescu Ana și Savescu Maria la o mie lei amendă; Toma Petru din Chelmăc la o lună închisoare; iar Silviu Todor din Pătârș la două mii lei amendă.

— Pentru automitilare, Schriff Francisc din Freidorf a fost condamnat la doi ani închisoare, zece mii de lei amendă și doi ani interdicție.

— Pentru instigare antimilitară, Kubitz Francisc și Hermann au fost condamnați primul la un an și șase luni iar secundul la un an închisoare corecțională.

Stofe bărbătești

pt. **COSTUMURI** și **UNIFORME** de toate felurile găsiți în cel mai mare asortiment, la

Rabong & Schneider S. A.

Timișoara I, Piața Brătianu, locul din colț al palatului episcopal.

ULTIMA ORA

Presă polonă dă alarma:

Un nou München

Germania încearcă să repete față de Polonia tactica de care s'a folosit în regiunea sudeților

Reichul pregătește aceleași etape

Varșovia, 18 (Rador). — Tot ce se petrece arată că Germania va încerca să repete față de Polonia tactica de care s'a folosit în regiunea sudeților, scrie ziarul „Kurier Poranny”. Germania, pregătește aceleași etape: crearea unei încordări politice extreme în Europa, provocarea unei enerării generale și în cele din urmă o conferință — un nou München — unde Germania ar dicta celorlalte puteri noua pace. Germania pregătește aceleași curse, ridi-

când revendicări minime și prezentându-le ca ultimele, apoi adresându-se opiniei publice mondiale și întrebându-o dacă astfel de probleme mărunte merită deslănțuirea unui război.

Germania — continuă ziarul — este convinsă că în ultima clipă răspunsul va fi favorabil și că Europa se va inclina iarăși dacă va fi destul de demoralizată. Iși va da seama desigur această Europă, că acele

condițiuni minime au deschis calea spre noi cuceriri pacifice, cuceriri de care presa germană a și început să vorbească fără niciun înconjur.

Metoda nu este nouă și se poate prevedea depe acum, cum va proceda Germania față de Franța, față de Anglia și față de Polonia. Dar germanii uită un singur lucru, anume că în cursul acestui an atitudinea acestor puteri s'a modificat fundamental.

Alianța militară dintre Anglia și Polonia va fi încheiată peste 15 zile

Autoritățile poloneze au descoperit o vastă organizație de spionaj național-socialistă în Silezia superioară — Numeroși germani, printre care și un senator, au fost arestați

Presă germană dă din nou alarma

Varșovia, 18 (Rador). — Autoritățile au descoperit o vastă organizație de spionaj în rândurile minorității germane din Silezia Superioară. Au fost arestate 70 de persoane până acum, printre cari 10 germani.

Deasemenea a fost arestat și fostul senator Rudolf Wiesner, președintele organizației partidului tinerimii germane, organizație național-socialistă a minorității germane din Polonia. Din interogatoriile luate celor arestați reiese că exista un strâns contact între membrii acestei organizații și o organizație de spionaj, având sediul pe teritoriul german la Opole, Silezia.

La perchiizițiile făcute membrilor minorității germane din Polonia s'au găsit documente cu caracter militar precum și informații despre serviciul polon din preajma frontierei. Autoritățile au sigilat localurile Asociației, iar afacerea a fost deferită tribunalelor militare.

ALIANȚA DINTRE MAREA BRITANIE ȘI POLONIA

Londra, 18. — „Financial Times” crede că peste 15 zile se va iscăli la Londra tratatul de alianță dintre Marea Britanie și Polonia, de către lordul Halifax și Raczyński, ambasadorul Poloniei.

Ziarul precizează că în acest tratat nu va fi menționat numele niciunei alte țări și că clauzele tratatului vor fi în conformitate cu declarația făcută de primul ministru Chamberlain în Camera Comunelor și că „el nu este îndreptat împotriva niciunei alte țări” și „nu ține decât la asigurarea asistenței mutuale între Marea Britanie și Polonia, în cazul unei amenințări directe sau indirecte, împotriva vreuneia din ele.

INCIDENTUL DIN GARA DE FRONTIERĂ BEUTON

Varșovia, 18 (Rador). — Ziarele anunță din Katowice că polițiștii poloni aflați de serviciu în gara de frontieră Beuton, au fost atacați de mai mulți național-socialiști germani, cari voiau să treacă teritoriul polon al gării. Polițiștii poloni au reușit să pună capăt incidentului, în timp ce polițiștii germani aflați pe teritoriul german al gării n'au inter-

venit deloc.

CERCURILE OFICIALE ENGLEZE DESMINT

Varșovia, 18 (Rador). — „Gazeta Polska” anunță din Londra că cercurile oficiale desmint în mod categoric svonurile publicate de presa internațională cu privire la vizita profesorului Burckhardt la d. Hitler și la pretinsa participare a Marelui Britanii la această întrevvedere. Guvernul englez a primit din partea lui Burckhardt un raport confidențial cu privire la vizita sa în Germania, dar acest raport nu conține nici o propunere din partea Reichului.

Deasemenea știrea după care Burckhardt ar fi plecat la Berchtesgaden din îndemnul guvernului britanic și că el ar fi supus cancelarului vreun raport aprobat de Marea Britanie, este complet falsă. Este fals și svonul că Burckhardt ar avea intenția să sosească în curând în Londra.

În legătură cu eforturile propagandei germane de a lăsa impresia că Marea Britanie ar face în culise oarecare demersuri de mediație, se declară aici în mod categoric, că asemenea sugestii sunt lipsite de temei. Marea Britanie este ferm decisă să-și îndeplinească angaja-

mente sale față de Polonia, așa cum au fost luate și deci să se opună la orice acțiune unilaterală a Reichului.

PRESA GERMANĂ ATACA VIOLENT POLONIA

Berlin, 18 (Rador). — Agenția „Havas” înregistrează primele reacțiuni ale presei germane față de măsurile luate de autoritățile polone din Silezia Superioară.

„Teroare în Silezia Superioară”, „O mie de germani arestați în frunte cu senatorul Wiesner”, aceste sunt titlurile pe care ziarul „12 Uhr Blatt” le etalează cu litere enorme în ediția sa de ieri.

Titluri la fel de alarmante au apărut și în celelalte ziare apărute în cursul zilei de ieri, descriind pe larg campania de „teroare” deslănțuită de poloni, împotriva germanilor din Silezia Superioară.

SENATORUL WIESNER A FOST PUS ÎN LIBERTATE

Varșovia, 18 (Rador). — Fostul senator Rudolf Wiesner, șeful partidului tinerilor germani, arestat ieri în urma descoperirii unei vaste organizații de spionaj, a fost pus în libertate azi dimineața. El continuă însă a rămâne la dispoziția autorităților pentru tot timpul anchetei.

La Brașov se va ridica un monument poetului Andrei Mureșeanu

Brașov, 18 (SIR). — D. Rezident Regal prof. Alexianu a luat măsuri pentru a se proceda de către Primăria Brașov la exproprierea, de îndată, a casei în care a trăit cântărețul imnului redestep-tării naționale „Deșteaptă-te Române”, poetul Andrei Mureșeanu. Cum primăria nu găsea bani, s'a convenit ca prețul să fie suportat jumătate de Primărie și jumătate de Ținut.

Această casă va fi transformată într'un muzeu regional „Andrei Mureșeanu”, strângând la un loc toate relicvele în legătură cu renașterea națională.

De altă parte a fost format un comitet de onoare, în frunte cu d. Armand

Călinescu, președintele consiliului de mînstri, pentru ridicarea unui monument poetului, care întruchipează simbolic toate luptele naționale duse până la Unirea cea Mare.

Monumentul va fi ridicat prin contribuția tuturor Românilor, deaceia, la propunerea dlui Rezident Regal Alexianu, comitetul prezidat de d. președinte al consiliului, va fi alcătuit din I. P. S. S. Patriarhul, Consilierii Regal, Mitropolitii României, membrii guvernului, Rezi-denții tuturor ținuturilor, comandantul Străzii Tării, președintele Serviciului Social, primarii Municipiilor București și Brașov,

M. S. Regele Carol II afirmă inviolabilitatea teritoriului român

Paris, 18. — Numeroase ziare franceze publică largi dări de seamă asupra discursului pronunțat de M. S. Regele Carol II la Constanța. Ziarele subliniază printre altele că „M. S. Regele Carol II, afirmă inviolabi-

litatea teritoriului român” și scoot în evidență definiția că „ORICINE APĂRĂ FRONTIERELE, APĂRĂ CAUZA CIVILIZATIEI”.

Aceste două formule revin în titlurile celor mai mari ziare, începând de la organele de mare informație, până la ziarele politice de dreapta și la organele extremei stînga.

DI Reginald Leeper

a fost numit ministru al Marelui Britanii la București

Personalitatea diplomatului englez

Londra, 18 (Rador). — Guvernul britanic a cerut guvernului român agreementul pentru numirea dlui Reginald Leeper, ca ministru al Marelui Britanii la București, în locul dlui Reginald Hoare, actualul ministru care urmează să fie numit în alt post.

Guvernul român și-a dat agreementul. D. Reginald Leeper este considerat ca unul din cei mai valoroși diplomați englezi și profund cunoscător al problemelor Sud-est-europene. Domnia sa a fost unul din secretarii delegațiunii britanice la Conferința Păcii, a avut misiuni speciale de studiu în Rusia și Polonia și a îndeplinit și funcția de primsecretar de ambasadă la Varșovia. Actualmente d. Reginald Leeper era directorul presei din Foreign Office.

Veteranul luptelor politice poloneze Korfanty a murit

Varșovia, 18 (Rador). — Fostul președinte al Partidului Muncii din Polonia, Korfanty, a murit azi dimineața în vîrstă de 67 ani. Judecat și condamnat în 1932 pentru activitatea sa politică, Korfanty a fost nevoit să se refugieze în străinătate. Revenit în țară acum câteva luni, el a fost mai întâi închis, iar apoi pus în libertate provizorie.

Un autocar polonez se prăbușește în prăpastie

Varșovia, 18, (Rador). — Un autocar în care se aflau 17 persoane, s'a prăbușit într'o prăpastie în apropiere de localitatea Zabec din Carpații Polonezi. Au fost răniți aproape toți ocupanții autocarului dintre care șase sunt în stare gravă.